

տէսէսի հոստութիւն թէ-
չէպիւրստ պաշտօնը չէպիւրստ
հէր նէպի շարքէն վէ քէտաբար-
ըդը կէտէն ալըպ, վէ զէվաթը հա-
միյէթմէնտանըն համիյէթ վէ սո-
խաթիթնէ միւրաճաթ խէրէք,
Գալսէրիյէտէ միւրաճաթ պիւր մա-
հէլլաթ, երկիրմի չոճուգը կիճէ-
լի կիւնախըլը պիւր մէթէպ քիւ-
չաթիւնէ գարաթ վիւրմիլ տիւր :

Ումարըք քի մէլըքը ընկերու-
թիւնուն պիւնթիւրն վէ նիգաճա-
մէսի, եազըն կիւնտէ կէօրիւլէ-
ճէք, վէ կէրէք քեաթիւնի հէմ-
չէհրէրէրիւլը, վէ կէրէք սայիւր մի-
լէթէրէրէր զաթիւր թարաթիւնուն,
պիւրիւք հիւսնի թէվէճէհիւլ վէ
պիւրիւք թէվիլիգաթ պիւրաճաթ
տըր :

Պազը զաթիւրաթըմը, հէր
նէ գաւաթը, Ամենապատիւ Ներսէս
Սրբազան հաղորդիւթիւնի փառա-
պուան պիւր խիթիւրհամը իւղէրիւնէ,
էօթէտէն պէրու էրմէնի, Բում վէ
Գաթիւր խաթիւրաթիւնէրիւնէ, թա-
րաթը հիւսնիւլէթի Սէնիյէտէն
վիւրիւլէթէ Երէն, մուսխարէն
խաղիւնէն աաթի թէհամիլիւ
միւնաթէպիւրիւն գաթի խիթիւր
օրան էթ վէ էթմէք ինտէլլէրիւն
թէքըրաթ իթա օրաւաճաթընա տա-
լիւր Պապը Ալի թարաթիւնուն թէէ-
միւնաթ վիւրիւրիւնի եազմը խէ-
լէրտէ, հաթի խաթիւր քի, Բում
թաթիւրիւրաթիւնէսինիւն րէսիւր զաթ-
թաթը օրան Ալիթիւր նամ զաթ-
թա, Պապը Ալի թարաթիւնուն
պու եօրաթ հիւ պիւր կիւնա թէէ-
միւնաթ վիւրիւլէթիւր օրաւաճաթ պի-
ւան խիթիւր :

ԱՐՈՒՆԵՍԱՍԷՐ ԸՆԿՆԱԾԻՆ
ՀԱՅՈՒՆԱՆ

Նիստ ունի յառաջիկայ Կիւրակի
օրն ի Կիւրակի 1881 ժամը
հիւր շին Գաթիւրիւր կիւրակիւն
վարժարարը :

Օրապարգն է
Ա. Ընթերցումն նաթիւրը նստի
առհապարգիւնէն :

Բ. Քառասնայ տեղեկաթիւր Դոր-
ժիւրի ժողովը :

Դ. Առաջարկութիւն բարեփոխու-
թեան Բ. յօդաւորն հիւսնական
կանոնագրի :

Համոյն թաղիք ընկերք կը հրա-
ւիրուին մասնակցիլ օրն ժողովը
պատուութեան :

Կիւնա Ընդհ. ժողովը

ԿԻՒՐԱԿԻ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԿՈՑ
ԿԻՒՐԱԿԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Պաշտօնիւն 1862 թիւ Գիւնա Կիւնա
Կիւնա

Հաշտութիւնը առաջարկութիւն-
ները չի կընդունի, և ոչ ալ գոնէ
մէկը կը կատարէ, և նորին Սրբա-
նութիւնն ալ անտեսի անտեսական
և առաջարկութիւն պաշտօն միւր
երէք փաթիւր չունեցող չաղք
երթալ Սիւ առեւտրիւր Կիւնա
հապան ըլլալու, և մի քանի միւ-
րան տնուն կրող պարտադրման
ձերը ապիւն անգիւն մուրալով
կերակրելու համար, ի իրաւն կը-
րի քանի մը վարձեալ մեքենա-
գործաց, որոյն թէ ըսել արուի
որ Կիւնա Սրբա-
նութիւնն հաշտութիւն մը դրած է.
բայց Աղբիւր ինչ օգուտ և ինչ բա-
րեք պիտի կրնայ արտադրուիլ
կիւր, և կամ ինչ քան կամ փառ-
յառաջ պիտի գայ ասիկայ երէք
հոգը չէ մեր աղգաւոր ու խոհա-
կան աղայից. բուսական է որ իրենց
ամենաբարձր կաճը յարգուի.
Ուստի կիւն Սիւաթի կիւն
նոյն Աղբ. վարժարկէն հետաւե-
անօրէնութեան և խնամքն օրոշ-
մանց համար, ամեն մէկ փառ-
տաղնուր և արժանաւորութիւններ
յանն առնելով աղգաւոր երթա-

նստեր հոն ուր ինք տարի շարու-
նալ, անշուշտ այս օրաւն օրն Ս.
Երուսաղէմի, Ս. Կարապետի, Ար-
մաշու և այլ փառացի տնտեսաւոր
տաւը՝ տասներկու բնա ստակ
պարտք ալ Կիւնիւր Սրբա-
նութիւնն. միւնդեռ յիշեալ փա-
քերը այնքան կարեւորներ ուն-
տաւորներ և այլ զանազան եկա-
մունքներ ունեցած տնտեսիւն՝ այս-
քան ծանր պարտուց ենթարկուած
են. և գուցէ մեծ մասն ալ անխո-
հեմ անտեսազրկութեամբ և ան-
փորձ մատակարարութեամբ . . .
բնականաբար Կիւնիւր այն խեղճ
Աթուր ևս՝ որ զխոյնի գուրի և
թափուր է նոյն իսկ կարեւորական
ու երկեկական եկամունքներ և
ամէն մէկ նախական բարեքներէ,
հարկաւ անոնցմէ շատ պակաս չը
պիտի գտնուէր պարտուց մասին.
ուրմն շատ խոհեմութեամբ ու
հեռատեսութեամբ վարուած է
Միւրաթի կաթողիկոս յիշեալ ուր
ինք տարիները վիճակները չըն-
դայելով իր բարեպաշտ ժողովուր-
դը անձամբ այցելելով և միւրթա-
րելով զանոնք հոգեւորապէս և ըստ
կարի անձնուրաբար դործելով ի
պայծառութիւն եկեղեցւոյն Աս-
տուծայ, և ի յօդու խնամակարօտ
ժողովուրդեան, միւնաւոր այն թը-
ւաւ Ունեցող հանրածանօթ խնդ-
րոյն նկատմամբ. քան թէ անանկ
վարեցաւ որ և աղգաւորաւ կիրքը
յաղագրուել ընդ փայր տեղ . . .

Եւ ահա ունի իսկ միւնդին որպէս
թէ Ունեցող խնդրոց կարգադրու-
թեան համար Բերիւր կելոյ Գա-
ղանճեան Մեծ. Կիրակոս Էփէսոսի
գրեթէ կէս պաշտօնական կերպով
մը Ս. Պատրիարքի կալմանէ թա-
խանագին կ'առնէր զՄիւրաթի կա-
թողիկոս որ անպատճառ Աթու-
րեթալով դուէ Ս. Միւնդին օրհ-
նութիւն միկատարէ ի միւրթարու-
թեան բարեպաշտ վիճակիւնց, որ
եթէ ուրիւր տարի ի վեր տեղի
գտած չէր նոյն միւնդն օրհնու-
թեան հանդէսը, և այս անթիւ
էթէ կարելի ըլլայ բարի վախճան
մը տրուի Աղբ. Կիւր. վարժութեան
հետ երկար ժամանակէ ի վեր եւ-
ղած անգուտ վիճաբանութեանց
նոյն իսկ Կիւնիւրական անկերպարան
խնդրոյ մասին. և որովհետեւ որա-
ւոյս միւնդին կարողութիւնն ալ
զգալի եղած էր վիճակներէն եկած
խնդրադրոց նայելով, և թէպէտ
Կիւնիւր վիճակաց մեծ մասին մէկ
օրութիւնը և նեղութիւնը ուստա-
ւարաց այցելութեան արգելք ու
խոչընդոտ բլլալը ևս յայտնի կը
նախատեսուէր, բայց այսու ամե-
նայիւն նիւթականէն տեղի բարո-
յական օգուտները նախամեծար
համարելով, սիւր չհաճեցաւ նո-
րին Սրբաւորութիւնը այն հոգեւո-
րոյն հանդէսն ի Մայիս ամսի
կատարել ի Ս. Աթուր. ուստի ան-
միւրադէս հրաւիրագրեր զրկելով
բոլոր վիճակները՝ աղգաւորա-
րով միւնդաւորն Պօլոյ Ս. Պատ-
րիարքին՝ գնաց Բերիւրէն ուղ-
ղակի յԱտանա, եւ անտի եւս
յԱթուր իւր ի Սիւ. եւ ճիշդ իր
նախատեսութեանը համեմատ խոստ
ստակա ուխտաւորաց ներկայու-
թեամբ պարտաւորեցաւ նոյն Ս.
օրհնութիւնն կատարել. եւ ի իրա-
նալ հանդիսին ներկայ գտնուած
պատուաւոր կղերական ու աշխար-
հականները ի ժողով գումարելով
ընդ երկար խօսքակցեցաւ անոնց
հետ Աթուրյան աւերակութեան վի-
ճակաց յողդողդ կերպարանք մը
առած ըլլալուն, եւ Աղբ. վարչ-
բանած ձախող ընթացքին վրայ . . .

(Երեսնակէն)

Պիղաէ օրան գուտարար, միւ-
լէթէ պիւր խոյ հային քեալ իթ-
միլ տիւր, զիւր, հէր խալմի կէս-
թէրմէքս տիւր քի, հէր եկրտէ

հէր քէնալըք այնի սուրէթ վէ աւ-
րէճէտէ ինքա խալմէր պուրն-
մաղաթ, վէ պիւր ճէլոտ դարմա-
տա աղբիւր. նոյնքի, չու աթի-
տէքի մէքմուպ, Աթուրիւրաթի
Հաղարմաթտա տաթի, նիչէ մէք-
թէպ տիւրմէնքի պուրնաւոր
անշաղմաղտա տըր :

Ս. ԽԱՆՆԱՅ
(Ողբիւրդիւն Միւնդ-Հայապար-
կէն)

Մի քանի ողբերկի մարդիկ մա-
տաթ իրանց կըքրիւր, մատաթ մի
մեծ ինչ, որ թէ և պահ է մեծել
բայց դուրս ցցուած անանկերից
շատ լաւ երեւում ու ճանաչուում
է, վերջին ժամանակ սկսեցին քա-
ղաքիս Կարապետեան և Եղիսա-
բեթեան երկու սեռի ուսումնա-
րանները վրայ անտեղի յարձակո-
ղական գիրքեր բռնել և նոքանախ
ժողովուրդի ձեռքով ուղեցին իրանց
ցանկութիւնը առաջ տանել, բայց
չյաջողեցաւ. ինչորագիւրներ չին-
ցին, միամիտներն ստորագրել
տուին էջմիածին ուղարկեցին, էլ
չյաջողեցաւ Ս. Եթմիլ օրիւրէն և Մը-
չախիւ թերթերը միտել և նոքա
գրում են . . . ինչեք չէն գրում :
Մենք համազուած ենք որ այդ ու-
սումնարանների վարչութիւնը այդ-
պիտի գրուած քերեցի ևս վախճող
չէ, բայց մենք գիւմում ենք ՎՄը-
չախիւ խմբագրութեանը և հետեւ
եալ խոնարհ առաջարկութիւնը,
խնայրըք անում նորան :

Տպեցէք, միշտ տպեցէք, պ-
խալագիր, ամեն բան ինչ որ ձեր
թղթակիցները հաղորդում են ձեզ
մի հոգաբարձու Գեղամանցի,
Մերթնեանցի, Աղանորեանցի, Յա-
կըմանեանցի և Պոտղոսեանցի վրայ.
մի տեսուչ Սամուէլեանցի, մի թե-
մական վերատեսուչ Բարսեղաւոր-
եանցի վրայ, մի ուսուցիչ Տէր
Մկրտչեանի, Գաթիւրեանցի վը-
րայ, տպեցէք Գաթ ամենք կա-
րոք են, եթէ կամենան և արժան
համարեն, իրանք իրանց պաշտաւ-
ան, բայց մի ալեք սխիշ բան որ
ձեզ հաղորդում է Եղիսաբեթեան
կամ Նոր-Արշալոյս ուսումնարան-
ների այս և այն աշակերտուհի օ-
րիւրի վրայ, ինչոյն այդ արեւ-
էք ձեր լրագրի վերջին համարում
ևս : Օրեցօրեք օրիւրեղական
պատիւք մի չինք ինչ լալիք տգէտ,
նախապաշարեալ հատարակութեան
մէջ, այս և այն անկիւթ և լիւր փո-
ղոցի երթմաների ձեռքին, ինչպէս
են ձեր այս կամ այն թղթակիցը,
յօդուածագիրը : Մենք համազ-
ուած ենք, պ. Արծրունի, որ դուք
ձեր բոլոր տղիւրութեամբ և ձեր
բոլոր կըքրիւն ձեռք միւնդաւորն
գրելի լինելով հանդերձ, դարձ-
եալ ընդունակ էք մեր այս տղիւ-
րը ստանութեամբ կարդալու և մեր
միտքը բաժնելու : Վերաւորելով,
և այն բարկութիւն գուր տեղը, մի
անմեղ, դեռ կաթիլ հօտը բերանից
եկող օրիւրդ աշակերտուհու պա-
տիւր, դուք ոչ թէ միմիայն սպա-
նում էք (գոնեա ուսմիկ և տգէտ
հատարակութեան մէջ) այդ աշա-
կերտուհուն իւր բոլոր կենսութեմ,
դուք ոչ թէ յուսահատեցնում էք,
նորա ծնողքին, այլ և կարող էք
գալմակեցնել բոլոր ժողովուրդը
և հետզհետէ քայքայել և հիմնա-
յատալ անել մեր քաղաքի օրիոր-
դական ուսումնարանները — այդ-
որութեան տաճարները : Դուք ե-
թէ լուսաւորչական կրօնը չէք յար-
գում, յարգեցէք գոնեա քրիս-
տոնական ընդհանուր կրօնը, յար-
գեցէք գոնեա Քրիստոսի մի պատ-
ուէրը՝ Վալի որ գալմաղդեցեցաւ
նէ գմի ի փոքրիկացի յայտնան :
Պ. Արծրունի, դուք դեռ ծնող
չէք, զաւակ չէք ունեցել, ան-
գորգացած հատարակութեան մէջ
չէք ապրել և չէք դործել : Լսե-

ցէք իմ բարեկամական խորհուր-
դը, խնդրեք, ձեռք վերցրէք մեր
ուսումնարանների աշակերտուհիւն-
րից, Միւնդամբ ընդ միշտ հաւա-
տացէք, պ. Արծրունի, որ ձեր Ա-
խալիւրաթի թղթակիցները (եթէ մի
այն կարեւորէ և նոյն թղթակից
անունը տալ) շարաշար, խոսա չա-
րաշար կերպով խաղում են տպադ-
րական խօսքի հետ : Հայ

Յ. Գ. Եթէ Գաթուտ Տէր Միւրաթ-
չեանի նման ուսումնարանից ար-
տաքուտ, եթէ Միւրաթի քահա-
նայ Գաթիւրեանի նման ուսում-
նարանի երես չտեսած այլ ուսում-
ցիլներն տեղ գիտեն, պ. Արծրու-
նի, ձեր թղթակիցները, թող յոյց
տան Կարապետ, և Եղիսաբ. ու-
սումնարանների վարչութիւնը ա-
մենամեծ սիրով և ամենամեծ ուժ-
կով կ'օգնէ և դոյաւ : Այդ տե-
սակ ուսուցիչներն միշտ պարճան-
քով մտանալի կ'լինի այդ ուսում-
նարանների վարչութիւնը, իսկ թէ
այդ վարչութիւնը աւելի զարգա-
ցած է, քան ձեր թղթակիցները,
ալ դուք էլ կ'օգնեցէք, պ. Արծ-
րունի, եթէ իմօսոյ և անձամբ ճա-
նաչելիք երկուսին էլ : (նշ)

Հոգաբարձութիւն
Միւնդ-Հայապարկէն
ԱՆԴԱՄԻՐ ՊԱՏՈՒԱՐԺԱՆ
ՄԱՆԱԽԱՄԻՆ

Միւնդ-Հայապարկէն
Մեծապատիւ Էփէսոսիք

- Արքաճամ Տամկանեան
- Աւետիս Կիրտաղեան
- Մաքսուտ Սարգիսեան
- Մեսրոպ Ֆեհրեան
- Միւրաթ Անդրեանեան
- Միւրաթ Ինճեան
- Միւրաթ Ուղանեան

Երեսնակէն

- Արմենակ Փափաղեան
- Դրիգոր Առապեան
- Դրիգոր Շամոսեան
- Միւրաթ Մալլեան
- Նշան Գարադաշ
- Պողոս Էրեւնեան
- Ռուբեն Պիղեանեան

Կիւնա-Հայապարկէն

- Արքաճամ Փանոսեան
- Դրիգոր Խանճեան
- Յակոբ Գաղաղեան
- Յարութիւն Գարամանեան
- Միւրաթ Գալմանեան
- Տիգրան Թաղարեան
- Գերարդ Կիւնաճեան

Միւնդ-Հայապարկէն
Պիտի երգէ Օր. Վ. Շամոսեան
Թատրոնի զբօսարանը մինչև
առաւօտ բաց է :

ՄՈՒՋԱՆԱ ՍԻՐԳԱԹԻՐ

1881 թիւնի յունիսր 13/25 ինճի
բէնչէնպիսի կիւնա, սաթիւր աղա-
րանկա սապահն ծնու լուսաւորչ-
րեանէ, Մ. Բիթագ Մուղալա նէպ
տիւնտէ միւրթաթաթէ՝ Տէմէթիւրու
Լամպիւր, 3000 առեա իրանը Օս-
մանի պիւրիւրաթ զայս օրնաւաւոր
Սարգի մեթուան չէք ու սիւն-
ընդն փաթը շու վէճէ ինչ տիւր :
Սիւնի թաղիւրպա 35, պօսու օրթա,
պիւրըք զըսաւ փ. քէմանէ րէն-
կիւնտէ, սապալը Փալոյի վէ այնի
րէնքտէն օրապա, աղ սըլ, կէօդ-
լէրի իրի վէ պիւր աղ տիւրը չէք
մըլ, սիւնաւ տէ. իրիւր, լէճճէսի
կիւնալէ, թէնի բարապ, սալարը
գըվըրըք : Մէրդում, սիւրաթը
իւրա իթիլի կիւն, սիւնալ րէնքիւ
վէ Խոգօլալարա միստուս օյա-
րապ, դօսու րէնքիւ դուշաղը ա-
լարուս պիւր գալմի բալթօ կիւնալ,
վէ պաշնա տալիս դալմի չուլա-
տան եռվարաթ պիւր չաթապ դօ-
մալ պուրնալ տուր :

Մ. Մուղալա, պիւր խըրըքը պու-
տուրան վէ եռալուտ նէրէտէ օյ-
աւորուու խապը վիւրէն 300 Օս-
մանը լիւրաթ վաթ իթմէքտէ տիւր :

